

1142.

Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych

z dnia 14 grudnia 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu,
o uposażeniu nieetatowych, stałych dziennie
płatnych pracowników kolejowych.

Na podstawie art. 103 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. № 116 poz. 924) zarządzam w porozumieniu z Ministrem Skarbu co następuje:

§ 1. Stałymi dziennie płatnymi pracownikami kolejowymi w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są nieetatowi pracownicy kolejowi stali dziennie płatni, którzy w dniu 1 października 1923 r. byli zarezerwowani do jednego ze stopni płac na podstawie ustawy z 13 lipca 1920 r. o uposażeniu pracowników kolejowych (Dz. U. R. P. № 65 poz. 430) i którzy nie są objęci postanowieniem art. 102 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. № 116 poz. 924). Rozporządzenie niniejsze nie odnosi się do kandydatów (aspirantów) na stanowiska w średniej i wyższej służbie kolejowej.

§ 2. 1) Pracownicy dziennie płatni otrzymują płacę na zasadzie dniówkowej składającą się z płacy zasadniczej i z dodatku rodzinnego.

2) Wysokość płacy zasadniczej zależną jest od rodzaju zajęcia służbowego i od ilości lat służby kolejowej spędzonej w posiadanej kategorii płacy.

Na wysokość płacy wpływa także miejscowość w której pracownik pełni służbę.

§ 3. 1) Zajęcia służbowe w kolejnictwie sprawowane zasadniczo przez pracowników dziennie płatnych, dzielą się na 8 kategorii, którym odpowiada taka sama ilość kategorii płac.

Podział zajęć służbowych na kategorie uwidoczniiony jest w załączonej tabeli C.

2) Każda kategoria płac składa się z pewnej ilości szczebli, oznaczonych literami alfabetu.

§ 4. 1) Wysokość płacy dziennej oznacza się w punktach ustalonych w załączonych tabelach A i B.

Kwotę płacy w markach polskich otrzymuje się przez pomnożenie jednakowej dla wszystkich kategorii — mnożnej, przez punkty ustalone w tabelach A i B.

2) Tabela A ma zastosowanie do pracowników niepracujących w kolejce (turnusowo), a których służba normowana jest według współczynnika 1 w myśl przepisów o stosowaniu na kolejach żelaznych ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu, t. j. wynosi 8 godzin na dobę w zwykły dzień powszedni, a 6 godzin na dobę w sobotę.

Ponadto należy tabelę A zastosować do tych pracowników, pełniących służbę według mniej wartościowych współczynników ($\frac{5}{6}$, $\frac{2}{3}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$), których praca w ciągu jednej doby wynosi:

przy zastosowaniu współczynnika $\frac{5}{6}$ conajmniej 9 godzin,

przy zastosowaniu współczynnika $\frac{2}{3}$ conajmniej 12 godzin,

przy zastosowaniu współczynnika $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{3}$ ponad 12 godzin.

3) Tabela B ma zastosowanie do tych pracowników, którzy pracują w kolejce (turnusowo) i których służba rozkłada się na wszystkie dni tygodnia w ten sposób, że suma czasu wykonanej przez nich pracy w ciągu całego tygodnia wynosi:

przy zastosowaniu współczynnika	1	=	46	godzin,
"	"	"	$\frac{5}{6}$	= 56 "
"	"	"	$\frac{2}{3}$	= 70 "
"	"	"	$\frac{1}{2}$	"
"	"	"	$\frac{1}{3}$	= 91 "

4) Pracownicy młodociani, w wieku poniżej lat 18 otrzymują 60% uposażenia przewidzianego niniejszym rozporządzeniem.

§ 5. 1) Przez czas trwania wyjątkowych warunków ekonomicznych dodaje się do punktów, ustalonych w tabelach A i B jako dodatek ekonomiczny na każdego członka rodziny, nie więcej jednak, jak na 5 (pięciu) członków, 45 punktów miesięcznie.

2) Do rodziny w rozumieniu niniejszego rozporządzenia należą:

a) żona, wyjąwszy wypadki, gdy jest sądownie rozwiedziona lub separowana, a na mężu nie ciąży obowiązek alimentacji, lub gdy pobiera uposażenie lub zaopatrzenie z instytucji państwowej,

b) mąż zupełnie niezdolny do zarobkowania,

c) dzieci ślubne i uprawnione, tudzież pasierby — do ukończonych lat 18, o ile zaś uczęszczają do szkół publicznych, lub wskutek ułomności fizycznych, umysłowych albo nieuleczalnej choroby, nie mogą na swoje utrzymanie zarabiać — do ukończonych lat 24.

3) Dzieci i pasierbów, które weszły w związek małżeński lub które same się utrzymują, lub posiadają własne zaopatrzenie conajmniej w wysokości płacy samotnego pracownika w 8-iej kategorii płac, nie uwzględnia się przy wymiarze dodatku ekonomicznego.

4) Jednocześnie ze zmniejszaniem się dodatku ekonomicznego (rodzinnego) w myśl ustępu 2-go art. 4-go ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 9 października 1923 r. ulegać będzie w tych samych terminach redukcji o 1 punkt aż do wysokości 38 punktów dodatek ekonomiczny (rodzinny) przyznany w myśl postanowień poz. 1) niniejszego paragrafu. Równocześnie zmniejszać się będą stawki zarobkowe, uwidocznione w tabeli A o — 0,4 części punktu, stawki zaś zarobkowe tabeli B w pierwszych pięciu półroczach o 0,3 części punktu, a w następnych dwu półroczach o 0,4 części punktu w tych samych grupach i szczeblach w tych samych terminach, jak to przewidziano w art. 3, ustęp ostatni wyżej wspomnianej ustawy dla pracowników etatowych.

§ 6. 1) Wartość punktu (mnożna) w markach polskich, ewentualnie w przyszłej walucie polskiej, określać będzie na każdy miesiąc dla pracowników nieetatowych stałych dziennie płatnych właściwa dy-

rekcja kolei państwowych najpóźniej dnia 20 danego miesiąca, biorąc pod uwagę zmianę wysokości kosztów utrzymania w poszczególnych środowiskach pracy tejże dyrekcji, na podstawie urzędowych notowań cen artykułów pierwszej potrzeby w okresie od dnia 15 ubiegłego miesiąca do dnia 15 bieżącego miesiąca. Stosunek wzrostu uposażenia pracowników dziennie płatnych w danym miesiącu do uposażenia tych pracowników w ubiegłym miesiącu nie może przewyższać tego stosunku wzrostu uposażenia w XVI grupie funkcjonariuszów państwowych.

2) Do końca roku 1924 wartość punktu określa się w jednakowej wysokości na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej, w tej samej wysokości, w jakiej będzie ona określona w danym miesiącu dla pracowników etatowych na podstawie ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. № 116, poz. 924).

3) O ile na podstawie wyżej wymienionej ustawy przyznano pracownikom etatowym w poszczególnych miejscowościach dodatek do uposażenia wyrażony w procentach, podwyższa się mnożną, o której mowa w pozycji 2-jej niniejszego paragrafu, w tych samych miejscowościach o procent, w którym określony jest wyżej wspomniany dodatek.

§ 7. 1) W obrębie danej kategorii płac przejście na szczebel wyższy odbywa się automatycznie co 3 lata w stałych terminach półrocznych 1 stycznia i 1 lipca każdego roku. Termin posunięcia z jednego szczebla uposażenia do drugiego ustala się w ten sposób, że czasu od dnia przyjęcia względnie zaliczenia do wyższej kategorii płacy aż do najbliższego terminu posunięć nie uwzględnia się.

2) Do czasokresów posunięć zalicza się czas rzeczywistej ciągłej pracy, ponadto zaś czas ćwiczeń wojskowych, urlopów wypoczynkowych (płatnych urlopów bez względu na ich rozmiar, innych urlopów poniżej 15 dni) oraz przerw spowodowanych chorobą, nie przekraczających okresu czasu, przez który pracownik ma prawo do świadczeń z kasy chorych względnie do zasiłków pieniężnych w czasie choroby.

3) Przy ustalaniu terminu najbliższego posunięcia po powrocie ze służby wojskowej, z urlopu bezpłatnego i t. p., który to czas nie wlicza się do terminów posunięć, przesuwa się pierwotny termin w ten sposób, że okres większy od 3 miesięcy liczy się za pełne półrocze, nieprzekraczającego zaś 3 miesięcy — nie bierze się w rachubę.

§ 8. 1) Z chwilą przyjęcia do służby kolejowej pracownik otrzymuje płacę szczebla „a” tej kategorii, do której zaliczone jest zajęcie służbowe stale przez niego sprawowane, o ile rozporządzenie niniejsze inaczej nie stanowi.

2) Przy przesunięciu pracownika w ciągu jego służby do wyższej kategorii płac otrzymuje on w tej wyższej kategorii płacę tego szczebla, która pod względem ilości punktów jest bezpośrednio wyższa od szczebla zajmowanego poprzednio w kategorii niższej. Czas spędzony w ostatnio zajmowanym szczeblu grupy niższej, zalicza się do posunięcia następnego w grupie wyższej w tych wypadkach, jeżeli następny szczebel w dawnej grupie był wyższy

pod względem liczby punktów, aniżeli szczebel osiągnięty przez pracownika w grupie wyższej.

3) W chwili przyjęcia do służby, względnie zaliczenia do wyższej kategorii ustala się termin posunięcia do następnego szczebla w ten sposób, że czasu od dnia przyjęcia względnie przesunięcia do wyższej kategorii płac do najbliższego ogólnego terminu posunięć (§ 7 poz. 1) nie uwzględnia się.

4) W razie przesunięcia pracownika do niższej kategorii płac, należy mu się w tej niższej kategorii ten sam z kolei szczebel, który zajmował w kategorii wyższej z zaliczeniem lat spędzonych w tym szczeblu (poz. 7).

W razie przejściowego przeznaczenia do zajęcia w niższej kategorii płac pracownik otrzymuje dotychczasową płacę.

5) Jeżeli pracownik sprawuje stałe zajęcia, co do których obowiązują rozmaite kategorie płacy, ma on otrzymać płacę według tej kategorii, do której najwięcej zbliżone są zajęcia przeważnie przez niego sprawowane.

6) W razie przeznaczenia pracownika do zajęcia służbowego, co do którego obowiązuje inna tabela płac, aniżeli ta, według której był dotychczas opłacany, obowiązują następujące zasady:

a) w razie przejściowego przeznaczenia otrzymuje pracownik uposażenie według dotychczasowej tabeli i dotychczasowych zasad;

b) w razie stałego przeznaczenia, otrzymuje pracownik od następnego pierwszego kalendrzowego miesiąca uposażenie według nowej tabeli i nowych zasad.

O ile przejście to nie jest połączone ze zmianą kategorii płac, otrzymuje on automatycznie analogiczny szczebel w drugiej tabeli.

O ile jednak przejście to jest połączone ze zmianą kategorii płacy, należy postąpić w myśl postanowień poz. 2—4 niniejszego paragrafu, przyczem do porównania wysokości uposażenia w myśl poz. 2 celem oznaczenia szczebla bierze się za podstawę drugą tabelę płac.

7) Przeznaczenie pracownika do stałego zajęcia, zaliczonego do niższej kategorii, może nastąpić (poz. 4):

a) za karę z powodu przewinień służbowych, przewidzianych w przepisach służbowych;

b) w razie zniesienia dotychczasowego zajęcia danego pracownika, o ile tenże nie przyjął zaofiarowanego mu analogicznego zajęcia na innym posterunku służbowym.

§ 9. 1) Prawo do otrzymywania płacy zaczyna się od dnia rozpoczęcia służby i rozciąga się na każdy faktycznie przepracowany normalnie dzień służby (§ 13).

2) W razie rozwiązania stosunku służbowego, wstrzymuje się wypłatę płacy według postanowień przepisów służbowych, normujących stosunki służbowe pracowników dziennie płatnych.

W razie wypowiedzenia służby ze strony przełożonej władzy kolejowej względnie ze strony pracownika obowiązuje jako termin wypowiedzenia okres 14-to dniowy.

3) Za czas nieobecności w służbie i za czas choroby potrąca się z należących pracownikowi po-

borów część płacy, która przypada na czas opuszczonej pracy, o ile postanowienia § 10-go inaczej nie stanowią. Przy potrącaniu dodatku ekonomicznego (rodzinnego) przyjmuje się jako dzienną stawkę: przy zastosowaniu tabeli A — 1,8 punktu

B — 1,5

Z chwilą redukcji dodatku ekonomicznego w myśl § 5 poz. 4 zmniejszać się będzie stawka określona według tabeli A) w sześciu półroczach o 0,04 części punktu w ostatnim półroczu o 0,06 części punktu aż do 1,5 punktu. Stawka określona według tabeli B zmniejszać się będzie w sześciu półroczach o 0,03 części punktu, a w ostatnim półroczu o 0,02 części punktu aż do 1,3 punktu.

Czasu nieobecności w służbie poniżej 10 minut nie bierze się w rachubę, zaś czas dłuższy aż do 30 minut zaokrągla się na pełne pół godziny celem potrącenia z dniówki.

4) Z poborów pracownika wolno ściągać:

- a) składki dla kas chorych, funduszy emerytalnych i pensyjnych;
- b) kwoty, podlegające potrąceniu na mocy wyroku sądowego;
- c) kwoty przypadające na umundurowanie;
- d) czynsz najmu za mieszkania służbowe, należności za używanie światła, wodociągów etc.;
- e) zaliczki pobrane na pobory.

Ponadto wolno z należącej się pracownikowi płacy potrącać: kary pieniężne, oraz kwoty, przypadające na odszkodowanie za szkody fiskalne, które powstały z winy pracownika.

Te ostatnie potrącenia nie mogą przekraczać prawnie zastrzeżonego minimum egzystencji pracownika. Potrąceń z innych tytułów wolno dokonać tylko za pisemną zgodą pracownika.

5) Za czas nieobecności w stałej siedzibie służbowej należy się pracownikowi za każdy dzień tej nieobecności, normalna dzienna płaca, o ile dzień ten spędził w podróży służbowej lub przy pracy w obcej miejscowości.

§ 10. 1) Podczas urlopu wypoczynkowego otrzymuje pracownik pełną dzienną płacę za każdy normalny dzień pracy (§ 13, poz. 2).

Pracownicy, do których mają zastosowanie postanowienia § 12, otrzymują podczas urlopu wypoczynkowego pełną dzienną płacę za wszystkie dni urlopu.

Wymiary przysługujących urlopów wypoczynkowych określają osobne przepisy.

2) W następujących wypadkach wolno pracownikowi przyznać urlop z zachowaniem płacy według zasad ustalonych w poz. 1 niniejszego paragrafu:

- a) w razie przeniesienia pracownika ze względów służbowych czy to w miejscowości zamieszkania ze zmianą mieszkania, czy też do innej miejscowości — za czas rzeczywistej i udowodnionej potrzeby celem skutecznego przeniesienia,
- b) w razie brania udziału w czynnościach straży pożarnej na podstawie publiczno-prawnego obowiązku,
- c) w razie brania udziału w wyborach przez głosowanie do Sejmu, Senatu i ciał samorządowych,

d) ponadto w następujących nagłych sprawach osobistych, których załatwienie nie może być uskutecznione poza godzinami służbowymi: udział w terminie sądowym lub policyjnym, o ile ten nie jest spowodowany własną winą pracownika i o ile pracownik nie ma prawa do odszkodowania, względnie o ile pracownik nie jest wezwany w sprawie sądowo-karnej w charakterze oskarżonego, udział w terminach dotyczących spraw opiekuńczych, w razie niebezpieczeństwa ognia lub powodzi, zagrażającego dobytкови pracownika, w razie nieobecności pracownika w służbie z powodu chorób zakaźnych, panujących w rodzinie, konsultacji u lekarzy kolejowych lub kasowych.

§ 11. 1) Za podstawę do obliczenia płacy dla pracowników, pobierających uposażenie według tabeli A) § 4, poz. 2) przyjmuje się faktycznie przepracowaną ilość dniówek. Za dniówkę uważa się każdy normalny dzień pracy (§ 4, poz. 2 i § 13, poz. 2).

§ 12. 1) Pracownicy, do których zastosowanie ma tabela płac B (§ 4 poz. 3) otrzymują uposażenie za każdy kalendarzowy dzień miesiąca, o ile ich czas pracy odpowiada zasadom, wyłuszczone w poz. 3, § 4-go.

Co do potrącenia uposażenia u tych pracowników w razie nieobecności w służbie obowiązuje postanowienie § 9, poz. 3, przyczem liczy się jako czas opuszczonej pracy także dni wypoczynkowe i świąteczne, o ile te przypadają na okres, w którym pracownik opuścił służbę.

§ 13. 1) Czas pracy regulują przepisy o stosowaniu na kolejach żelaznych ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu z dnia 18 grudnia 1919 r.

2) Za normalny dzień pracy uważa się czas obowiązkowego zatrudnienia lub pogotowia służbowego, ustalony na podstawie przepisanych norm (współczynników pracy), turnusem lub innym zarządzeniem naczelnika służbowego (§ 4, poz. 2 i 3).

3) Czas pracy liczy się od rozpoczęcia do ukończenia pracy na przepisanej miejscowości zajęcia.

§ 14. 1) Prawo do wynagrodzenia za służbę w godzinach nadliczbowych na podstawie przepisów o stosowaniu na kolejach żelaznych ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu z dnia 18 grudnia 1919 r. mają dziennie płatni pracownicy kolejowi, zatrudnieni stale w kolejowych zakładach fabrycznych (warsztatach) głównych i pomocniczych, oraz w warsztatach drogowych i elektrotechnicznych.

2) Wszyscy inni pracownicy dziennie płatni, otrzymują za służbę wykonywaną poza ustanowioną dla nich ilością godzin pracy obowiązkowej przepisy o stosowaniu na kolejach żelaznych ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu wynagrodzenia według zasad ustalonych w § 15-tym niniejszego rozporządzenia.

§ 15. 1) O ile służba pracowników normowana jest przy zastosowaniu tabeli A według współczynnika 1 w myśl rozporządzenia Ministra Kolei Ze-

lanych o stosowaniu na kolejach żelaznych ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu z dnia 18 grudnia 1919 r., t. j. trwa 8 godzin na dobę w zwykły dzień powszedni, i 6 godzin na dobę w sobotę i nie przekracza 46 godzin na tydzień, za służbę w godzinach nadliczbowych uważa się służbę ponad 46 godzin w normalnym tygodniu, licząc w myśl wymienionych przepisów 8 godzin na dobę w zwykły dzień powszedni i 6 godzin na dobę w sobotę. Za podstawę do obliczenia godzin nadliczbowych bierze się okres dzienny.

2) Za służbę tych kategorii pracowników w godzinach nadliczbowych należy się im:

a) o ile odpowiadają warunkom ustanowionym w poz. 1 § 14 niniejszego rozporządzenia.

Oprócz zwykłej płacy (bez dodatku rodzinnego, przypadającej przeciętnie na czas pracy w godzinach normalnych, jeszcze wynagrodzenie dodatkowe za pierwsze dwie godziny nadliczbowe w wysokości 50% tej płacy (bez dodatku rodzinnego) za każdą godzinę, a za służbę w godzinach nadliczbowych ponad dwie godziny dziennie, oraz za służbę w godzinach nadliczbowych przypadających na noc—wynagrodzenie dodatkowe w wysokości 100% tej płacy za każdą godzinę.

Służbę zaś pracowników tych kategorii w niedziele i święta, jeżeli ich służba w tygodniu odpowiada w zupełności zasadom poz. 1 niniejszego paragrafu, uważa się o ile nie pełnią służby okresowo (w kolejce), jako pracę w godzinach nadliczbowych, przyczem wynagrodzenie dodatkowe wynosi 100% płacy normalnej (bez dodatku rodzinnego), przypadającej na ten dzień;

b) o ile odpowiadają warunkom poz. 2, § 14 niniejszego rozporządzenia.

Za każdą godzinę nadliczbową wynagrodzenie w wysokości przeciętnego zarobku, przypadającego na jedną godzinę pracy normalnej, podwyższone o 25% tego zarobku, nie uwzględniając dodatku rodzinnego.

3) O ile względy techniczne nie pozwalają na normowanie czasu służby pracowników w sposób określony w § 15 poz. 1 niniejszego rozporządzenia, za służbę w godzinach nadliczbowych uważa się służbę, pełnioną w godzinach, przekraczających dla poszczególnych kategorii pracowników normy, wyszczególnione w przepisach o stosowaniu na kolejach żelaznych ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu.

Normy te wynoszą:

Przy zajęciu służbowym na które przypada:

a)	współczynnik 1	—	46	godzin w tygodniu
b)	"	$\frac{5}{6}$	—	56 " " "
c)	"	$\frac{2}{3}$	—	70 " " "
d)	"	$\frac{1}{2}$	—	91 " " "
e)	"	$\frac{1}{3}$	—	138 " " "

Po przeliczeniu godzin przekraczających te normy na współczynnik 1 otrzymuje się godziny podlegające wynagrodzeniu, przyczem czas ponad $\frac{1}{2}$ godziny zaokrągla się na całą godzinę, a poniżej $\frac{1}{2}$ godziny nie bierze się w rachubę.

4) W razie sprawowania zajęć służbowych, co do których mają zastosowanie różne współczynniki pracy, za służbę w godzinach nadliczbowych uważa się czas służby ponad 46 godzin na tydzień pełnowartościowej pracy (współczynnik 1), przyczem ilość godzin pełnowartościowej pracy otrzymuje się przez przeliczenie rzeczywistego czasu pracy, powstałego z zastosowania mniej wartościowych współczynników, na współczynnik 1.

5) Dla pracujących okresowo „w kolejkach”, godziny nadliczbowe oblicza się od całego czasu pracy w tygodniu, przyczem pełnowartościową służbę (współczynnik 1) ponad 46 godzin pracy w tygodniu po odjęciu ewentualnych przerw w pracy w ciągu tygodnia, uważa się za służbę w godzinach nadliczbowych. Przy zastosowaniu do pracy różnych współczynników obowiązują analogicznie postanowienia poz. 4 niniejszego paragrafu. Do wynagrodzenia przyjmuje się: dla pracowników co do których obowiązują postanowienia § 14 poz. 1 niniejszego rozporządzenia:

dla pierwszych 12 godzin nadliczbowych normalne stawki płacy podwyższone o 50%, za każdą godzinę zaś ponad 12 godzin te same stawki, podwyższone o 100%. Wszyscy inni pracownicy (§ 14 poz. 2) otrzymują wynagrodzenie przewidziane w poz. 2b niniejszego paragrafu.

6) Służba w godzinach nadliczonych może być tylko raz wynagradzana, t. j. że godziny nadliczbowe wynagradzane z tytułu nocnej lub świątecznej służby, nie mogą być jeszcze raz opłacane jako zwykłe godziny nadliczbowe.

7) O ile za czas nieobecności w stałej siedzibie służbowej pracownik pobiera djeży lub inne wynagrodzenia uboczne (godzinowe, ryczałty na wyjazdy), za służbę w godzinach nadliczbowych poza własną siedzibą służbową uważa się tylko te godziny nadliczbowe, które powstały przy wykonywaniu faktycznej pracy.

Do czasu pracy w rozumieniu niniejszego postanowienia wlicza się czas odbytej podróży bez zajęcia służbowego w stosunku 2:1, t. j. że na 2 godziny podróży liczy się 1 godzinę pełnowartościowej pracy według współczynnika 1. Natomiast nie wlicza się do czasu pracy — pobytu w obcej miejscowości bez wykonywania jakiegokolwiek zajęcia służbowego.

8) Wynagrodzenie godzin nadliczbowych w służbie biurowej i kasowej, co do której obowiązują ogólnie ustanowione godziny biurowe, może mieć miejsce tylko w wypadkach wyjątkowych, jeśli chodzi o wykonanie spraw pilnych, lub takich, których wskutek swych rozmiarów nie można załatwić w zwykłych godzinach służbowych.

9) Przy sprawowaniu zajęć, podpadających pod rozmaite kategorie i tabele płac do wynagrodzenia za godziny nadliczbowe przyjmuje się stawki tej kategorii płacy, w której pracownik w danym okresie czasu przeważnie był zajęty (§ 8 poz. 5 i 6).

10) Na jedną godzinę pracy, normowanej według współczynnika 1 przyjmuje się $\frac{1}{8}$ część dziennej stawki danej grupy i danego szczebla.

§ 16. 1) Za podróże służbowe i za służbowy pobyt w miejscowości obcej poza własną siedzibą

służbową otrzymują pracownicy dziennie płatni djety na zasadach ustalonych dla etatowych pracowników kolejowych.

2) W służbie drogowej, utrzymania telegrafów, bloków i sygnałów za siedzibę służbową uważa się cały okrąg, podległy danemu nadzorcy toru i t. p.

3) co do wysokości djet należy porównać:

1	kategorję płacy z IX	grupą upos. funk. państw.			
2	"	" z X	"	"	"
3	"	" z XI	"	"	"
4	"	" z XII	"	"	"
5	"	" z XIII	"	"	"
6	"	" z XIV	"	"	"
7	"	" z XV	"	"	"
8	"	" z XVI	"	"	"

§ 17. 1) Pracownicy dziennie płatni, przeniesieni ze względów służbowych do innych miejscowości, otrzymują zwrot faktycznie poniesionych i należycie udowodnionych kosztów przesiedlenia. Kwota na ten cel przyznana nie może jednak przekraczać 150% normalnego miesięcznego zarobku łącznie z dodatkiem rodzinnym.

§ 18. 1) Pracownicy dziennie płatni otrzymują normalnie płacę obliczoną za ubiegły miesiąc w dniu 5-go każdego miesiąca. Wypłaty dokonywa się na podstawie listy płacy, zatwierdzonej przez naczelnika służbowego.

2) Pracownicy dziennie płatni otrzymują w dniu 1-go każdego miesiąca zaliczkę na płacę w okrągłej kwocie zgóry, w wysokości około 75% kwoty, przypadającej przy normalnej pracy na cały miesiąc. Zaliczkę tę potrąca się w całości przy następnej wypłacie miesięcznych poborów w dniu 5-go każdego miesiąca.

3) O ile na mocy artykułu 5-go ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9 października 1923 r., przyznano w ciągu roku 1924 pracownikom etatowym wśród miesiąca dopłatę do uposażenia z powodu wzrostu drożyzny w ostatniej połowie ubiegłego miesiąca ponad 15%, otrzymują pracownicy dziennie płatni dopłatę tę zaliczkowo zgóry w okrągłej kwocie. Za podstawę do obliczenia zaliczki bierze się kwotę przypadającą normalnie za cały miesiąc. Wypłatę zaliczki należy uskutecznić w czasie między 10-ym a 15-ym danego miesiąca, z którą to wypłatą należy połączyć również wypłatę należności za ubiegły miesiąc w myśl poz. 1-ej niniejszego paragrafu, przyczem termin określony w tej pozycji przesuwają się odpowiednio do wypłaty niniejszej zaliczki.

Ostateczne rozliczenie tej zaliczki następuje przy wypłacie miesięcznych poborów w dniu 5-go następnego miesiąca (poz. 1).

4) O ile dzień wypłaty przypada na dzień świąteczny, następuje wypłata poborów w dniu poprzednim, poprzedzającym to święto.

5) Zasiłki za czas choroby, w razie śmierci pracownika oraz za czas odbywania periodycznych ćwiczeń wojskowych określają osobne przepisy. Aż do wydania tych przepisów obowiązują dotychczasowe przepisy.

Postanowienia przejściowe.

§ 19. 1) Płace w myśl niniejszego rozporządzenia mają otrzymać wszyscy stali dziennie płatni pracownicy nieetatowi, nie objęci art. 102 ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych z dnia 9 października 1923 (Dz. U. R. P. № 116, poz. 924).

2) Pracownicy nieetatowi, pobierający na podstawie przepisów byłych państw zaborczych płacę zgóry, mają zatrzymać przywilej ten aż do mianowania ich pracownikami etatowymi, jakkolwiek podstawą do obliczania wynagrodzenia będzie system dniówkowy. Nie mogą atoli korzystać z przywileju tego pracownicy, którzy dopiero po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia nabyli w myśl dawniejszych przepisów warunki do pobierania plac zgóry.

§ 20. 1) Przy pierwszym zaliczeniu po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia pracowników dziennie płatnych do poszczególnych kategorii i szczebli plac, rozstrzyga — co do kategorii dotychczas posiadany stopień płacy według ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65, poz. 430), co do szczebla uposażenia rozstrzyga dzień objęcia stałego zajęcia w służbie państwowej polskiej w ostatecznie posiadanym stopniu płacy.

2) Dyrekcje kolei państwowych mogą poszczególnym pracownikom, którzy wstąpili do służby na polskich kolejach państwowych przed dniem 1 października 1920 r. zaliczyć przy oznaczeniu przyznać się mającego szczebla czas służby państwowej lub samorządowej w państwach obcych. Czas pracy zawodowej może być zaliczony, jeżeli kwalifikacje i doświadczenia, nabyte przez tę pracę przed wstąpieniem do służby państwowej kolejowej polskiej uzdalniają pracownika do obecnie spełnianej służby kolejowej. Zaliczyć można w ten sposób z poprzedniej służby w państwach obcych lub pracy zawodowej najwyżej lat 20.

2) Zaliczalny w myśl powyższych postanowień czas służby w państwach obcych i czas pracy zawodowej, a ponadto czas służby państwowej polskiej spędzony do dnia uzyskania przez pracownika ostatecznie posiadanego stopnia płacy, zalicza się tylko w stosunku 6-ciu miesięcy za każde pełne 3 lata służby. Okresu czasu poniżej 3 lat nie uwzględnia się.

§ 21. Przy pierwszym zaliczeniu ustala się termin posunięcia do następnego szczebla w ten sposób, że dla pracowników, którym przyznano dotychczasowy stopień płacy w okresie półrocznym od 1-go lipca do 31 grudnia przyjmuje się datę 1 lipca jako termin, od którego zaczyna się liczyć trzechniecie, dla tych zaś którzy uzyskali tę samą warunki w okresie półrocznym od 1 stycznia do 30 czerwca roku następnego, przyjmuje się datę 1 stycznia roku ubiegłego, jako termin, od którego zaczyna się liczyć trzechniecie.

§ 22. 1) U nieetatowych stałych dziennie płatnych pracowników kolejowych odpowiada:

dotychczasowy	8 stopień płacy	1 kat. płacy
"	9	2 " "
"	10	3 " "
"	11	4 " "
"	12	5 " "

dotychczasowy 13 stopień płacy 6 kat. płacy
 " 14 " " 7 " "
 " 15 " " 8 " "

Tabela B.

Załącznik do rozp. Min. Kol. Żel.
 z dnia 14 grudnia 1923 r. poz. 1142.

TABELA

**plac dla nieetatowych pracowników stałych
 dziennie płatnych, pobierających uposażenie
 według § 4 poz. 3.**

Kategoria płacy	Szczepel płacy		
	a	b	c
1	15,3	16,3	17,3
2	13,3	14,0	14,7
3	11,3	12,0	12,7
4	10,3	10,8	11,3
5	9,3	9,8	10,3
6	8,3	8,8	9,3
7	7,3	7,8	8,3
8	7,0	—	—

§ 23. 1) O ile po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia okaże się, że poszczególni pracownicy mieliby otrzymać płacę niższą od pobieranej dotychczas, otrzymują oni dodatek wyrównawczy do wysokości płacy ostatnio pobieranej.

2) Dodatek ten przysługiwać będzie tak długo, dopóki pracownik wskutek podwyższenia się jego płacy w myśl postanowienia niniejszego rozporządzenia, czy to wskutek przyznania wyższej kategorii plac, lub posunięcia do następnego szczebla płacy, nie osiągnie wysokości płacy, pobieranej ostatnio przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 24. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od 1 października 1923 r. z tem, że postanowienia odnośnie do wynagrodzenia za godziny nadliczbowe (§ 14 i 15) obowiązywać mają od dnia 1 stycznia 1924 r.

Z dniem 1 października 1923 r. tracą moc obowiązującą wszystkie rozporządzenia i przepisy wydane w przedmiocie objętym niniejszym rozporządzeniem.

§ 25. Aż do ujednostajnienia stanowisk dla pracowników etatowych kolei państwowych obowiązywać mają w miejsce tabeli C (§ 3) dotychczasowe przepisy.

Minister Kolei Żelaznych: *Nosowicz*

Minister Skarbu: *W. Kucharski*

Tabela C.

Załącznik do rozp. Min. Kol. Żel.
 z dnia 14 grudnia 1923 r. poz. 1142.

PODZIAŁ

zajęć służbowych na kategorie płacy.

Zajęcia służbowe, na kolejach państwowych, dla których wykonywania przewiduje się nieetatowych dziennie płatnych pracowników, zalicza się do następujących kategorii plac:

Do 1 kategorii:

Zegarmistrz
 Zecer

Do 2 kategorii:

Prowizoryczny pomocnik werkmistrza po 1-roczej służbie jako pomocnik werkmistrza,
 Kierownik partii rzemieślników (przodownik),
 Rzemieślnik wyzwolony o szczególnej kwalifikacji zawodowej,
 Litograf.

Do 3 kategorii:

Prowizoryczny pomocnik werkmistrza,
 " mostomistrz II klasy,
 " podasystent, elew kolejowy (aspirantka), lub też pomocnicza siła biurowa (kasowa, ekspedycyjna) o dobrej kwalifikacji, o ile pełnią samodzielną służbę na systemizowanym i w etacie przewidzianem stanowisku podasystenta, lub asystenta,
 Rzemieślnik wykwalifikowany,
 Szofer,
 Drukarz.

Tabela A.

Załącznik do rozp. Min. Kol. Żel.
 z dnia 14 grudnia 1923 r. poz. 1142.

TABELA

**plac dla nieetatowych pracowników stałych
 dziennie płatnych, pobierających uposażenie za
 każdy przepracowany dzień pracy**

(§ 4, poz. 2).

Kategoria płacy	Szczepel płacy		
	a	b	c
1	18,4	19,6	20,8
2	16,0	16,8	17,6
3	13,6	14,4	15,2
4	12,4	13,0	13,6
5	11,2	11,8	12,4
6	10,0	10,6	11,2
7	8,8	9,4	10,0
8	8,4	—	—

Do 4 kategorii:

Elew kolejowy (aspirantka),
 Pomocnicza siła biurowa (kasowa, ekspedycyj-
 na) o dobrej kwalifikacji,
 Maszynistka o szczególnych kwalifikacjach,
 Prowizoryczny maszynista elektrowni II klasy,
 „ pomocnik maszynisty II klasy,
 „ maszynista II klasy stałych maszyn,
 „ maszynista wozu motorowego,
 „ magazynier,
 „ wozomistrz II klasy,
 „ elektromonter II klasy,
 „ monter sygnalizacji II klasy,
 Rzemieślnik wyzwolony,
 Przemycacz parowozów.

Do 5 kategorii:

Prowizoryczny kancelista (kancelistka),
 Maszynistka wykwalifikowana,
 Pomocnicza siła biurowa (ekspedycyjna, kasowa),
 Przewodnik robotników w warsztatach głów-
 nych, lub podręcznych,
 Przewodnik czyszcicieli maszyn,
 „ „ wagonów,
 „ ładowników węgla,
 „ robotników w magazynie towarowym,
 „ „ „ zasobów,
 „ „ w gazowni lub elektrowni,
 Wydawca zasobów,
 Cząściciel dymników, palenisk i popielników
 parowozów,
 Pomocnik przy maszynach stałych,
 Pomocnik kotlarski, pracujący przy kotłach,
 Smarownik wagonów,
 Rzemieślnik bez listu wyzwolenia,
 Pomocnik odlewacza,
 Robotnik przy nabijaniu akumulatorów i przy
 przebijaniu rur,
 Pomocnik monterski,
 Przewodnik w służbie drogowej,
 Prowizoryczny nadzorca przewodów.

Do 6 kategorii:

Prowizoryczny pomocnik kolejowy,
 „ przetokowy,
 „ hamulcowy,
 „ zwrotniczy II klasy,
 „ pomocnik torowy,
 „ palacz parowozowy II klasy,
 „ palacz parowozowni,
 „ palacz II klasy stałych maszyn,
 „ palacz elektrowni II klasy,
 „ woźny,
 „ strażnik kolejowy,
 „ dróżnik,
 „ telefonista (telefonistka),

Ogrzewacz wagonów,

Robotnik kwalifikowany, a mianowicie:

egzaminowany robotnik, używany przejściowo do za-
 stępstw w służbie, przewidzianej zasadniczo dla eta-
 towych pracowników grupy XIII lub wyższych grup,
 kwalifikowany robotnik przy utrzymaniu urządzeń

zabezpieczających ruch pociągów i przy utrzymaniu
 przewodów słabego i silnego prądu.

Kwalifikowany robotnik w gazowni i elektrowni
 robotnik, obsługujący obrotnice, przesuwnice lub
 żorawie.

Kwalifikowany robotnik w drukarni i litografii,
 Kwalifikowany robotnik w magazynie towa-
 rowym.

Strażnik rogatek.
 Kwalifikowany robotnik w służbie mierniczej.
 „ „ w zakładzie impregno-
 wania.

Węglarz, lampiarz.

Do 7 kategorii:

Robotnik niekwalifikowany po 1 roku służby
 w kolejnictwie.

Do 8 kategorii:

Robotnik niekwalifikowany.

U w a g i:

do kat. 2. 1) Jako kierownika partji uważa się rze-
 mieślnika, któremu dodani są co naj-
 mniej 3-ej pomocnicy,

2) ilość rzemieślników w tej kategorii nie
 może przekraczać 30% ogólnej ilości
 rzemieślników, zatrudnionych w okręgu
 dykcji.

Do kat. 3. Elewi kolejowi (aspirantki) i pomocni-
 cze siły, zaliczone do tej kategorii win-
 ne co najmniej posiadać egzamin nie-
 formalny w danej gałęzi służby.

Do kat. 6. Jako robotników kwalifikowanych uwa-
 ża się takich robotników, których uzdol-
 nienie i przygotowanie do pracy kole-
 jowej w danej gałęzi służby zostało
 urzędowo sprawdzone.